

קרוב אליך

עבודת ה' ברוח חסידית

על ישראל גאותו

הרב זקס, שהסתלק מהעולם לפני כשבוע, זקף את קומתם של יהודים רבים ברחבי העולם, ופתח להם שערי תורה רלוונטית, מרוממת ומלאת גאון. יהושע מילר

"זה מה שהקב"ה
ציפה שנעשה. וזהו."

פרשת חיי שרה נכרכת בדמותה המאירה והפעלתנית של הרבנית מרים לוינגר, אם היישוב היהודי המתחדש בעיר הקודש חברון.

BLAKE EZRA

סמרטפון רק עם ואצאפי!

אפשר!! וכדאי!!
מרכז הזמנות ארצי
052-2-129-129

אספקה לכל חלקי הארץ תוך 24 שעות
רח' פינס 9, ירושלים | Zolphone.co.il | זולפון

החל מ 499 ש"ח

דירת גן 4 חד' במחיר הזול בכרמי גת

הבנייה בעיצומה והגיע הזמן שאתם תרכשו את דירת ההשקעות שלכם. במרחק חמש דקות מכביש שש, 35 דקות לתל אביב ברכבת, עם קהילה צומחת לציבור הדתי, **כרמי גת** היא הבחירה הנכונה עבורכם לנכס מניב. קבוצות רכישה ליחידות דיור של שלושה, ארבעה וחמישה חדרים, דירות-גן ופנטהאוס החל מ-899,000 ₪. **כניסה לפנטקוטז' בעוד שנה.**

הבניה בעיצומה! תקן בניה ירוקה!
דרוש הון עצמי מינימלי 35%

לפרטים נוספים: 1700-500-555
באמונה bemuna.co.il

תמיד חלמתם על
דירת גן?
היום זה אפשרי!

Carmel Gata
קהילת כרמי-גת
המתחם הדתי-לאומי בכרמי גת
ע"ש הרב יום אבונל זצ"ל
קבוצת רכישה

מנהל חנות?
גבאי אוצר הספרים?
זה במיוחד בשבילך!

לכשיפוצו

יריד מעיינותיך השנתי
לחנויות וספריות

20-25 שנה
לכרך
בלבד!

תשלומים
בפריסה
רחבה

מבחר
גדול של
ספרים

משלוח
חינם!

היריד השנתי של ספריית מעיינותיך לחנויות וספריות
מכירה סיטונאית במחיר הזול ביותר!
המכירה תתקיים בין התאריכים כ"א חשון-כ"א כסלו תשפ"א בלבד!

להזמנות ולקבלת הקטלוג המלא

yyd.chabad@gmail.com

072-2792079

*מינימום הזמנה 100 כרכים ומעלה

מעיינותיך
בית הוצאה לאור לספרות חסידיית

משועי עולם ועד האחרון שבעים

הרב שנאם בגאון מעל כל במות העולם, האמין בגדלותו של כל יהודי והגיש לדורנו תורה רעננה, חדה ומזמינה < יהושע מילר מהוצאת מגיד, בסיפורים גדולים וקטנים על דמותו של הרב זקס > גאונות בתורה וידע כללי נרחב, תקשורת בין אישית חמה ושגב של מעשים שבכל יום, הפכו את הרב לדמות שפותחת שערים אל היהדות המקורית כפי שהיא, בלי לכופף אותה ובלי לפשט את מסריה

היהודית, ומלכים וראשי ממשלות של מדינות רבות ביקשו את עצותיו והסתודדו עמו - על אתגרים פוליטיים ועל בעיות אישיות.

סיפור שסיפר לנו לאחרונה מסמל בדיוק את היכולת הייחודית שלו להביא תורה אמיתית, לא מהולה ולא מתחבאת, בצורה שמעוררת רצון פנימי להכיר אותה מקרוב: הרב זקס טס להלוויה של ראש הממשלה יצחק רבין יחד עם המלכה ועם ראש הממשלה ג'ון מייג'ור. בטיסה חזור, הרב זקס הוציא מהתיק מקראות גדולות, על מנת להשלים את ה'שניים מקרא' של אותו השבוע. מייג'ור, שמעולם לא ראה ספר עם כל כך הרבה פסקאות שונות בדף אחד, שאל לטיב הספר. והרב זקס תיאר במלוא ההתפארות את שיטת הלימוד היהודי בתורה, ואת דורות הפרשנים שבאים לידי ביטוי בדף, ושמאות אלפי יהודים לומדים מהפירושים השונים מידי שבוע. המלכה שמעה את ההסבר ולא נמנעה מלהאזין, וניגשה להצטרף ללימוד. וכך הרב המשיך ולימד את ראש הממשלה ואת המלכה את פרשת השבוע, עם המפרשים.

האמת והשלום

לפני כשבע שנים קיבלנו החלטה בהוצאת מגיד, יחד עם הרב זקס, להתחיל להוציא את הכתבים שלו בעברית. לנו היה ברור כשמש שעל כתפנינו מוטלת משימה כבירה, חשובה ומלאה באתגרים - קרי, משימת החשיפה. התפקיד שלנו הסתכם בהבאת הקורא הישראלי להחזיק בידיו את הספרים ולפתוח אותם. מסריו המפעמיים של

שבשמים - ואלה אנשים שמעולם לא נפגשו איתו, אבל כן חזו אותו מקרוב פעמים רבות בחיבור של דעתו עם דעת הקורא, וכידוע לנו ידיעה משמשת לשון חיבור.

שניים מקרא עם מלכת אנגליה

כשגדלתי בלונדון, בבית הספר שלי, מתוך מחזור של תשעים בנים, שלושים היו יהודים ורק שלושה הלכו עם כיפה בפומבי, וגם אז בצבע כהה שמשחלב עם השער, שלא יבלוט מרחוק. ידענו שגם כשאין הרבה מקרים של אנטישמיות, אין עניין לבלוט. ולפתע מופיע יהודי שמדבר בקול רם בפרלמנט הבריטי ובכמת האיחוד האירופי עם מנהיגי מדינות על נושאים שונים - הקשורים להיבטים פוליטיים או חברתיים, לא בהכרח דתיים - בתור יהודי, ובהתבססות על מקורות יהודיים. וכשהרב לורד יונתן זקס דיבר, כולם הקשיבו.

אם זה היה כל אחד אחר, זה היה נוגד את האינסטיקט הכריזמטי של יהודי בגלות לא להרים את הראש, לא לעורר את הנחש ששמו אנטישמיות, לא להרים את יהדותך על נס, תדליק את החנוכייה שלך על השולחן בבית כדברי הרמ"א. אבל בדומה לרבי שמואל הנגיד, רבי יהודה הלוי ורבנו דון יצחק אברבנאל, עמקות חכמתו של הרב זקס עוררה בכלום רגשות הדר, רוממות והזדהות, וניכרים דברי אמת. הלוואי שבכנסת במדינת ישראל היו מדברים כך, דברים שנאה לומר ושראוי שיהיה להם קשב. ובזכות זוהר חן תורתו, יהודים בכל העולם גאים בזוהרתם

א כדאי לכתוב על התורה של הרב יונתן זקס. את החוויה הבלתי אמצעית של חכמה יהודית, שהוא היה מקבץ מכל קצוות התורה, ומכל דיסציפלינות הידע האנושי בזיקוק המהות הפנימית שלהן, כל קורא יכול לחוות בעצמו. את התדהמה והפליאה שיש בנפש כשמסיימים לקרוא פסקה מתוך אחד מספריו; כמו גם הנטייה לקרוא אותה שוב, למרות שהבנת הכל בקריאה הראשונה, כדי לנסות לגלות איך אפשר באמצעות שרשרת של מילים בלבד להטביע רושם כל כך עז על תפיסת העולם שלנו ולגרום לנו לחוויה מרעננת ומעוררת השראה - גם את זה עדיף לחוות באופן ישיר, ולא לדלג לתמצת את משנתו. ומי שעדיין לא זכה להתמלא בגאווה על עצם היותו יהודי, ולחוש את חייו כחלק מסיפור הברית הרב דורי בין ה' ובניו, כי טרם שמע הרצאה או שיחה שלו - עם בני ישיבה, מול בכירי משטרת ישראל, בחברת מנהיגי ומלכי אירופה - שייגש אל ההקלטות ויפגוש בחן רעיונותיו.

הרושם הכביר הזה אינו רק שלי. עוד הרבה לפני החודש האחרון והשבוע האחרון קרה פעמים רבות שפנו אליי - תלמידי ישיבה וכאלה שלא זכו ללמוד במסגרת תורנית בכלל, בנות אולפנה ומנהלות מוסדות דתיים וחילוניים, רבנים גדולים ומנהיגים בציבור החרדי, הדתי והממלכתי - והעידו שהם חשים לא רק שהם נפעמים מהיופי והעומק המופלאים שבדבריו של הרב זקס, אלא הם מרגישים קשר עמוק עם הדמות, מרגישים שהוא כמו האבא שלהם, מרגישים שהוא מעורר בהם את החיבור העמוק שיש להם עם אביהם

הרב עם הנסיך צ'ארלס

ראש הממשלה הישראלי חלף על פניו והמשיך לתוך הבית. אך רה"מ הבריטי נכנס, תפס אותו בכתף והחזיר אותו לפתח הבית, וחזר ואמר: "זה הרב שלי, חשוב לי שתכיר אותו"

להתמקד ביום יום במה שישירות אותנו, ולהקדיש תשומת לב, זמן ואכפתיות לחלשים, לנזקקים, כפי שה' מדגיש לאורך כל התנ"ך, זה להכחיר את ה' כמלך במרחב הפנימי שלנו, זה רוחניות. לבוא אל המשפחה בצורה מודעת, עם אהבה ועם הבנה שה' רוצה להשכיך את שכינתו ביניכם, זאת רוחניות. עצם היכולת שלו להיות קשוב באמת, כי הוא פתוח באמת, ולא להגיב לי עם גרסה מנומסת של: 'חבוב, אני הסמכתי בחיים מאות רבנים, אז מי אתה בכלל?!' זה להיפתח ליותר ממה שאתה, זה רוחניות. ככל שאנחנו לומדים לפנות החוצה לטובת האחר, אנחנו פותחים את עצמנו להיות משכן לרוחו של ה'.

הפנייה החוצה הייתה גם עבור הרב זקס המפתח להתהלכות בעולם לפני ה'. היה ניכר בשעה שבירך או שעשה מצווה, שהוא מודע לכוח הקוסמי של דיבור ולמונומנטליות של המעשה, כפי שגם הרבה להסביר. היה לו הכישרון להיות מודע לכבירות ולפאר שיכולים להימצא במעשים יומיומיים, כאילו לפני כל מעשה היה שואל את עצמו בפנים 'Do you really grasp the power or this deed?'

הרב זקס הרבה להכניס לעצמו מודעות רמה ורוחנית לשגרה וגם לשליחות שלו. פעם הוא עמד לדרוש בפני 2000 אנשים בבית הכנסת הגדול בירושלים. עמדתו יתנו בחדר צדדי, מאחורי האולם הגדול, ודיברנו. ואז, לפני שנכנס לאולם, הוא פנה אלי וציטט את מזמור ח' בתהלים שדקלמתי בעבר, ולא הייתי קשוב לפלא שבו: "המזמור כולו מתאר את נפלאות הקוסמוס, את אומנותו רחבת הממדים של ה' בעולם, כי אראה שמיך מעשה אצבעותיך, ירח וכוכבים אשר כוננת! והאדם - מהו לעומת כל זה, איפה הוא נספר? אבל יתחסרו מעט מאלוקים, וכבוד והדר תעטרנהו!". זה פלא. דוד המלך קופץ, מהקוסמוס לאדם, בפסוק אחד. ידעתי שהוא אכן חי ככה. שמים וארץ מעורבבים, מלאכים ובני אדם.

בטוחני שכשם שהיה רגיל לשזור שמים וארץ בהיותו על אדמות, כך ימשך לרומם אותנו מלמעלה. כשם שהיה כאן סגנון של ישראל מול ועם אומות העולם, כך יתייצב למענו במרום. כפי שכותב הרב ב'ראדיקאלי' אז, ראדיקאלי עכשיו: "להיות יהודי זה להתווכח עם שמים לשם שמים".

וידא שהבין, ושאל מה עוד. הוא פשוט מאוד רצה לשמוע, רצה ללמוד גם מקטנים ממנו בהרבה, כי הוא לא ראה אותם ככאלה.

נזכרתי בתמונתו של הרב ליכטנשטיין זצ"ל, שפעמים רבות ראיתי אותו יושב ומסכם בקשב רב, כשתלמידים שלו העבירו שיעור. כנראה שזה משותף לאנשים גדולים - או חלק ממה שעושה אותם לגדולים. אולי השורש של היחס הזה היה באמונתו האיתנה שלהיות יהודי משמעותו להיות שליח שנבחר לתפקיד כלל עולמי בעל חשיבות ממדרגה ראשונה, ולכן אם אתה יהודי - אתה בעל גדולה אינהרנטית. זכית.

להתווכח עם השמים

כמה פעמים שמעתי ממנו על מכתב ששלח לרבי מליובאוויטש. הוא היה בשנות העשרים וכתב משהו בסגנון 'אני מתלבט... לאן אני אפנה... אני יכול לעשות דברים שונים... אני אשמח להכוונה...'. הרבי, במקום לכתוב מכתב, הקיף בעט את כל ההופעות של תיבת 'אני' ושלח לו בחזרה. הרב זקס נדהם ועל אף היותו הוגה גאון, פילוסוף מבריק ואדם מופנם בטבעו, הבין שעליו לצאת מעצמו ולעמול לבנות יהדות שפונה החוצה, שמאירה לעולם ומזמינה פנימה.

פעם שוחחנו בטלפון לגבי רוחניות. אני באתי עם המעט שאני מכיר מתוך עולם הקבלה והחסידות, ודיברתי על זיהוי של נוכחות אלוהית בתוך הבריאה על פי מבנים קבליים, על הערגה של כל חסיד לשמוע את לחישותיו של ה' בבריאה ובתורה אחרי הרבה מאמצים ותפילות. אך כשמעתי אותו ואחר כך קראתי עוד את דבריו, ההבנה שלו של מהי רוחניות התבהרה, וכדרכו, הייתה חדה ומזמינה:

המוכנות לפנות החוצה, ובמקום לדאוג לעצמי, לדאוג לגר, ליתום ולאלמנה, כפי שמצווה ה', זוהי רוחניות. להצליח להתגבר על הנטייה שלנו

הרב זקס ישלימו את המלאכה. אחרי ביקורים בישראל, מציאת מתרגם אמן שיוודע לגלות את החן של דברי הרב זקס במיוזג יופיה של השפה העברית (צור ארליך) וגיוס של דמויות בולטות בישראל שכבר הכירו והעריכו אותו ושמוחו לסייע לנו בחשיפת הקוראים לתורתו ולדמותו, התפשטה השמועה על הרוח הנדירה שמצויה בספריו ובלקחיו. כך באופן חסר תקדים תוך כשלוש שנים הרב זקס הפך גם בישראל לאחד מהסופרים הכי נקראים בתחום של ספרי יהדות.

החיבור האיתן שנוצר בין הרב זקס ובין קוראיו בישראל אינו רק הודות להיות רעיונותיו מלאים בחכמה ועומק. זה גם קשור לרעננות שבעצם הגישה שלו. התרגלנו לשבץ, אולי באי צדק, את הדמויות התורניות הציבוריות לאחד משני קטבים בנוגע לגישה הדתית שלהם: דמויות השלום ומאידך דמויות האמת. מחד, דמויות שמאמינות בכל עוז בכוח קדושתה של התורה וביכולתה להשפיע ולהפציע, ואל לה לוותר על אות אחת מאמיתתה. ומאידך, דמויות שרוצות בהנגשת היהדות לכמה שיותר קהלים במקפגש פנים אל פנים, בדיאלוג, ובמאמץ ליצור תקשורת דינאמית ורבת ערוצים שהיא גם קשובה וגם מוכנה להתפשר כדי שיהדות ותורה יפנו אל כל אדם בסבר פנים יפות. והרב זקס הצליח, בזכות מיומנות שרכש במשך עשורים רבים, לדלג מעל הדיכטומיה הזאת וכאבה גדולה לעם ישראל ולארץ ישראל חשף בפני הציבור הישראלי יהדות שלמה וגאה ולא מתנצלת אך גם מזמינה ומאירה. והאמת והשלום אהבו.

זה לא אני, זה הוא

סיפור שסיפר לי, מאפיין היטב את החיבור שאנשים מגוונים חשו אליו, חיבור שדילג מעל פערים של הבדלי דת או רמה דתית שלעיתים כל כך טעונים אצלנו. בלי שמות... ראשי ממשלת אנגליה פעמים רבות ביקשו את עצתו בנושאים שונים, הרבה מעבר לנושאים יהודיים. פעם אחת ראש ממשלה ישראלי הגיע ל-10 דאונינג סטריט, לבקר במעונו הרשמי של ראש הממשלה הבריטי. ראש הממשלה הבריטי הזמין את הרב זקס לפגישה אך ביקש שיקדים, כדי שיהיה לו זמן להתייץ עמו כפי שהיה רגיל. כשראש הממשלה הישראלי הגיע, רה"מ הבריטי פתח בפניו את הדלת, הכניס אותו ואמר - 'זה הרב זקס, הרב שלי'. ראש הממשלה הישראלי חלף על פניו והמשיך לתוך הבית. אך רה"מ הבריטי נכנס, תפס אותו בכתף והחזיר אותו לפתח הבית, וחזר ואמר: "זה הרב שלי, חשוב לי שתכיר אותו".

אינני יודע מה באה קודם - גדולתו או ענוותנותו, אך במפגשים המעטים שלי איתו הנן נכחו בו יחד. פעם שוחחתי עמו על מספר פרויקטים והצעתי לו מספר הצעות, ניתחתי מה יעבוד יותר ומה פחות. תוך כדי דיבור התפלאתי על עצמי, איך אני מעז לנסות להנחות את מי שדרש כבר אלפי דרשות בפני מאות אלפי אנשים, את מי שהתייצב בפני האיחוד האירופאי, בפני הפרלמנט הבריטי, ובפני מלכים וראשי ממשלה בכל קצוות תבל וייצג את עם ישראל מול חזיתות עוינות, את מי שזכה ביותר תארי דוקטור כבוד ופרסים בינלאומיים על תרומה רוחנית לעולם כולו מכל מנהיג יהודי אחר? התבוננתי בו והיה מובן לי: זה לא אני, זה הוא. הוא ממש היה קשוב, באמת, הוא ממש רצה לשמוע את דעתי. אחרי שהצעתי הצעה הוא

ליולדות
בביקור חולים:
לילה חנים
בבית
החלמה!

תרגישי בבית.

בואי ללדת בראש שקט בשערי צדק ובביקור חולים
תרגישי בבית עם יחס אישי, צוות מקצועי ומסור הקשוב לצרכיך
ופינוקים מיוחדים שיש רק אצלנו. מחכים לך.

פולטיי

מגוון
אמצעי הקלה

בופה
טעים ומזין

רק בשערי צדק-
לידת מים

אבזור
מפנק

רופאים מומחים
ומיילדת צמודה

ביות מלא-
אפס הפרדה

המרכז הרפואי
שערי צדק
SHAARE ZEDEK
MEDICAL CENTER

לפרטים ומידע נוסף: 02-5645234 גם ב-
להרשמה ללידה בשערי צדק / ביקור חולים: 02-6666491

היא ר. חברה

הרבנית מרים לוינגר מסרה את נפשה על חידוש היישוב היהודי בחברון. היא הייתה מנהיגה, לוחמת ואמא טובה שפרשה את חסותה על כל סביבתה והפכה מודל לחיקוי – אך את מפעלה העצום, יחד עם בעלה הרב משה לוינגר זצ"ל, עשתה מהבית, עם הילדים, ובפשטות מדהימה. לקראת שבת חיי שרה, יצאנו להתחקות אחר דמותה דרך שיחה עם נשים שהיו קרובות אליה.

חסיה בן זכאי

מה שגרם למפעל של החוץ והפנים להיות נורמלי. לצד האינטנסיביות של ההתיישבות, העוגן של הבית היה חזק.

היו דברים שהיא לא עשתה בגלל הילדים?

“היא הייתה אחות במקצועה, ובזמן מלחמת יום הכיפורים שאלו אותה למה היא לא מגיעה למרכז החירום, אז היא אמרה שהיא לא הולכת למקומות שאי אפשר לבא אליהן עם הילדים. היו גם הפגנות שהיא ויתרה עליהן מאותה סיבה. הבית עמד במרכז”.

שורשים

הוריה של הרבנית לוינגר, ר' שלמה ורחיה בינה ביינהורן, היגרו מהונגריה לארצות הברית בשנות העשרים של המאה הקודמת. ארץ העושר והזהב, בה עבדו שבעה ימים בשבוע, לא העניקה מזהבה לשומרי השבת. מי שהתעקש לשמור שבת, נידון לחרפת רעב ופוסטר מכל עבודה. המשפחה סבלה חרפת רעב כפשוטה, אך אבי המשפחה לא נע ולא זע מאמונתו האיתנה. ר' שלמה, שהיה חזן ומלחין (ואגב, העניק מלחניו לחזן המפורסם יוסליה רוזנבלט, ועד היום חלק מהם מושרים בפינו כשהמלחין העלום נותר מאחורי הקלעים) לא בחל בשום עבודה כדי לפרנס את ביתו ולעיתים אף היה שר ברחוב.

מרים הייתה בת הזקונים במשפחה בת שישה ילדים, יוצאת דופן בגודלה. הם חיו ברובע ברונקס, בשכונת עוני מלאה אפרו-אמריקאים. בנערותה למדה בתיכון הכללי והיו לה חברות גויות. אביה המודאג שלח אותה לבני עקיבא, על אף שהיה חסיד הונגרי וסלד מפעילות מעורבת

ני ניגשת למלאכת הכתיבה על הרבנית מרים לוינגר, שנלקחה מעמנו בחודש תשרי האחרון, ביראת כבוד. בזיכרוני צרוב המפגש האישי הראשון שלי איתה, זה היה כשכתבתי ספר קומיקס על מערת המכפלה ורציתי לשכך את דמותה בסיפור. אך זמן עד שהסכימה שניפגש לשם כך, כי הרבנית הייתה מתחמקת מקצועית מראיונות ומאנשים שיכתבו עליה.

היא לא חיפשה את הבמה ואת התשואות. אישה פשוטה עם בגדים פשוטים, שעושה את מה שצריך לעשות, בלי מורא ובלי פחד ממה יגידו כולם. אני מקווה שאצליח לדייק ולומר דברים של אמת ללא הפרזה, כפי שדמותה דורשת ממני. שוחחתי עם בתה, עתיה זר, תושבת הר ברכה, “אחת מהקטנות” במשפחת לוינגר שנתברכה באחד-עשר ילדים.

אז איך זה להיות בת צעירה של הרבנית לוינגר המנהיגה והלוחמת, אם היישוב היהודי בחברון?

“כמו שאמא ראתה שליחות בכל מה שקשור להתיישבות, ככה היה היחס שלה לאימהות. זו מצווה ליישב את הארץ וזו מצווה להקים משפחה גדולה. היא העידה על עצמה שכל הפעילות ב'בית הדסה' התאפשרה כיוון שהיא הייתה יכולה לבוא עם הילדים. עם כל ההתמסרות המדהימה ליישוב הארץ, בלי הילדים היא לא הייתה באה.

“השדר שלה היה: זה מה שה' רוצה ואנחנו עושים את זה. מצד אחד ייצגה עמדה אידיאולוגית מאד מוצקה ומצד שני היתה אמא בבית, כאומרת: אני לא עושה קריירה. היא הייתה יכולה לדבר בטלפון עם אלון הפיקוד ובאותה עת לקלף גזר. בכל יום היא דאגה לנו לארוחה חמה מושקעת, כל יום! זה

של בניס וכוונות, כיוון שהעדיף חברה מעורבת יהודית וערכית על פני חברות קרובה עם הגויים. מרים הגיעה לסניף והחבורה היה מייד, היא ממש נדלקה על בני עקיבא ועזבה את כל החברות הגויות. שם היא התוודעה לערכים של אהבת הארץ ועלייה לארץ. בגיל שמונה עשרה וחצי היא החליטה לעלות לבדה לארץ, החלטה שהאביה לאביה שהגיע מבית מדרש הונגרי הספוג בתפילה ואהבה לציון, אך בלי קשר להתיישבות בארץ.

"אמא עמדה בפני התלבטות גדולה. מחד, היא לא רצתה בשום אופן לפגוע באביה. ומנגד, היא לא רצתה לוותר על העלייה לארץ. בחשאי, היא דיברה עם ראש בני עקיבא דאז, שיפנה לאביה וידבר על ליבו. הוא קיצר בדברים ורק אמר: 'אתה שלחת אותה לבני עקיבא ואתה רוצה שהיא תהיה יהודייה, נכון? להיות יהודייה זה לעלות לארץ! יש לה לב יקר ואתה לא יכול לעצור אותה!'"

דבריו נכנסו לליבו של האב, הוא נתן את ברכת הדרך וכך העלייה לארץ הפכה לעובדה מוגמרת.

"אמא הגיעה לארץ בשנת 1956, כנערה אמריקאית בודדה. היו לה זוג קרובים ללא ילדים שהם היו המשפחה שלה בארץ, אליהם היא הייתה מגיעה בחגים. לימים, לעת זקנתם, היא הביאה אותם לגור אצלנו בבית, מתוך הכרת הטוב שאפיינה אותה. זמן קצר אחר כך הודד נפט, ואילו הדרה גרה איתנו כמה שנים עד פטירתה.

כיוון שלא הייתה לאמא דרך לפרנס את עצמה ומקום לגור בו, היא חזרה בלימודי אחריות בבית החולים 'שערי צדק', בגלל שהם אפשרו לסטודנטיות לקבל מגורים ואוכל חינם תמורת עבודה בבית החולים."

יפור אבר'

"לאחר נישואיהם, ההורים שלי גרו בקיבוץ לביא, ואבא שימש כרב הקיבוץ. לאחר מכן הם עברו למושב נחלים, ואבא שימש כרב המושב.

"אמא תמיד הצטערה על כך שהיא לא הייתה מבוני הארץ, איך היא פספסה את החלוציות והגיעה כשהכל היה מוכן עבורה, כיוון שהיא עלתה אחרי קום המדינה. אבל אבא ואמא וחבריהם, כשומעי לקחו של הרב צבי יהודה וכתלמידי ישיבת מרכז הרב, קיבלו מסר ברור על המשימה ליישב את מרכזי הארץ כולה. אחרי מלחמת ששת הימים אבא ואמא ראו שנוצרה הזדמנות פז לממש את החזון הזה. היה להם ברור שצו השעה הוא לארגן כמה שיותר משפחות וצעירים שיתיישבו במרחבי ארצנו שהיו עד עתה כבושים בידי הערבים, ומגמת פניהם הייתה חברון". באותה עת היו למשפחת לוינגר כבר ארבעה ילדים.

בשנת תשכ"ח, לקראת חג הפסח, התארגנו כמה משפחות לערוך את ליל הסדר בחברון. הם שכרו את מלון פארק מידי בעליו הערבי. "באותה תקופה, אחרי המלחמה, הרבה ערבים ברחו מבתיהם ופרנסתו לא הייתה מצויה. הערבי כל כך שמח מהבקשה להתארח אצלו במלון בפסח. אבא שלי תמיד התברך על כך שכששאלו אותו עד מתי אפשר יהיה להישאר, הוא אמר 'פור אבר' - לתמיד!"

משפחת לוינגר לא הייתה המשפחה היחידה שהגיעה למקום, אך הפכה לסמל ההתיישבות במלון פארק. הרבנית מרים הביאה איתה את

המקרר ואת מכונת הכביסה. תמיד הייתה אומרת "פה זה לא גיא אוני, אז אני לא חייבת לסבול" (גיא אוני היה שמה של המושבה ראש פינה, המתיישבים הראשונים במושבה נאבקו יומיומית על המשך המגורים במקום). למעשה, הם היו המשפחה היחידה שהייתה באמת ערוכה להישאר במקום. אמנם בתנאים מינימליים אך מספיקים כדי להישאר.

המעשה הזה הותיר רושם גדול על אחרים, ומוכן שהמשפחה המאוכלסת פורסמה בכתורות העיתונים כסמל לחזרת ההתיישבות היהודית בחברון. בעקבותיהם, משפחות נוספות החליטו להישאר. תמיד כשהיו מספרים על אותו פסח ורוצים לקשור לראשה כתרים של מנהיגות, אמרה הרבנית מרים "אני בתמימותי הבאתי את מה שצריך עבור משפחה עם ארבעה ילדים, ובאמת באנו כדי להישאר".

תהיה תגובת המתיישבים. ברוך נחשון קם ואמר לכל הנוכחים: "הבנייה הוקפאה כי עזבנו את שדה המכפלה, שכחנו את חברון".

דבריו של ברוך נחשון חדרו כחץ לליבה של הרבנית, ולימים תאמר שההחלטה להגיע לבית הדסה צמחה משם. היא אישרה את דבריו ואמרה: "הוא צודק, אנחנו צריכים לחזור לחברון!". כך נפל דבר.

בית הדסה היה בית חולים שנטש מאז פרעות תרפ"ט. לאחר מלחמת ששת הימים נעשו כמה ניסיונות לשוב אליו, אך ללא הצלחה של ממש. אחד מהנוכחים העלה הצעה לנסות שוב להתיישב בבית הדסה, ומרים הציעה שיבואו רק נשים וילדים ואז אולי לא יפנו אותם מהמקום.

ראש הממשלה דאז, מנחם בגין, אכן הורה לא לפנות את המקום, אך אסר על אנשים אחרים להיכנס לשם ואף אסר על הגברים להצטרף

"אני זוכרת אותה יושבת על הטלפון, מחכה לתפוס את המכ"ט, את הרמטכ"ל או אח"מים אחרים. היא לא הייתה עוזבת עד שהייתה תופסת אותם ואומרת את מה שיש לה להגיד עם כל האנרגיות ההונגריות שלה. היא הייתה יודעת להתלהט, ובעלי התפקידים לא היו יכלו להתעלם ממנה."

לנשותיהם. הם נותרו במצור שנמשך חצי שנה, ורק לעיתים רחוקות היו הנשים מתגנבות בתורנות בחזרה לביתן למשך זמן מה ולאחר מכן חוזרות. במשך הזמן, הרבה נשים לא עמדו בקושי הגדול ועזבו. הרבנית אמרה על הימים האלה: "התקופה של בית הדסה הייתה סוד הימים האפורים, זה לא היה קל בכלל. בלי שירותים ומקלחת, מטבח משותף של נשים, רבים שעוזבים. היינו צריכות להחזיק מעמד עוד יום ועוד יום".

"פעם שאלתי את אמא, מספרת לי עתיה זר, 'איך עשית את זה עם כל הילדים? אז היא אמרה לי: 'הגיבורים האמיתיים הם הילדים! אם הילדים לא היו עומדים בזה, לא היינו יכולים לעשות את זה. אם הייתי רואה שיש לילדים תגובות קשות, כמו הרטבות בלילה, חוסר יכולת לישון או היסטריה, הייתי עוזבת'".

ומה עם הזוגיות? איך היא הסתדרה עם חיים בנפרד כל כך הרבה חודשים?

עתיה צוחקת, "זו לא שאלה. אצל אבא ואמא ארץ ישראל הייתה ממש לפני הכל".

בחג הסוכות כולן חזרו לקריה, והרבנית לוינגר שהייתה כדרכה טוטאלית נשארה במקום. הרבנית אוריאל הגיעה כתגבורת, ובמשך כל ימי החג היו שתי נשים בלבד במקום. הרבנית סיפרה שהיא התפלאה, איך לא מפנים אותן משם - כל המדינה מדברת על ההתיישבות הזו, וכל השמירה והחיילים הם על שתי נשים בסך הכל? ואז היא הביטה לחצר וראתה את שבעה-עשר הילדים של שתיהן משחקים וצחקו לעצמה, כי החיילים לא מתארים לעצמם ששבעה-עשר ילדים אלו הן רק שתי משפחות...

במשך הזמן נעשו הכללים פחות נוקשים, אך למעשה רק לאחר שנה, בעקבות רצח השישה במקום, אושרה ההתיישבות סופית. "הרצח מאד

הם גרו במלון שישה שבועות, עד ששר הביטחון החליט להעביר את המשפחות לבניין הממשל הצבאי. למעשה תקופה זו ארכה שלוש שנים. בשנה וחצי הראשונות חיו במקום יחד כקומונה חמש משפחות קבועות, ובנוסף עוד תומכים רבים שבאו והלכו. לאחר מכן בנו שם שיכונים. לכל משפחה ניתנו שני חדרים שבהם היה אפשר 'לחיות'. בבניין הממשל התרחבה משפחת לוינגר ונולדו להם עוד שני ילדים.

חנה אידלס, מהמתיישבות הוותיקות, סיפרה איך הרבנית הייתה אמא רוחנית מסורה וחיה בתודעת שליחות גבוהה: "פעם שטפנו כלים יחד, ומרים חזרה ואמרה: 'אנחנו לא שוטפות כלים, אנחנו עושות היסטוריה, אנחנו חלק מדבר גדול'. זה משפט שמאד נוכח בחיים שלנו".

אחת מהרווקות המתנדבות של אותם ימים סיפרה על האווירה המיוחדת: "הרב לוינגר היה אומר: 'אנחנו בניס של אברהם אבינו, אנחנו לא אומרים 'לא' לאורחים'. לפני שבת, הנשים היו מבשלות יחד ולא ידעו אם לשלושים או לשישים אנשים". בכל שבת לא היה לאותה מתנדבת איפה לישון, כי היו לוקחים לה את המזרון, עד שהיא למדה להחביא את המזרון שלה... ההתיישבות בחברון הייתה בית היוצר למתחללים, משם הלכו אנשים להתיישב בשומרון ובגולן ובמקומות נוספים.

סוד הימים האפורים

בשנת 1971 נבנתה קרית ארבע, ומשפחת לוינגר עברה גם היא לשם. מספר שנים אחר כך, בשנת 1979, ניתנה הבטחה לבניית שכונת חדשות בקרית ארבע אבל כעבור זמן הוקפאה הבנייה. בעקבות ההקפאה ערכו התושבים אסיפה בכיתו של ברוך נחשון, חסיד חב"ד ומראשוני המתיישבים בעיר, כדי להחליט מה

בוחרים עכשיו

מבצע מיוחד של מיזם 'צמאה' תחג הגאולה י"ט כסלו, על טובי שמבארים את ספר התניא.

בחרו את ביאור התניא הנ

דרך ארוכה וקצרה
צעדים ראשונים
בספר התניא והכרת
המושגים. דברי רקע
והסבר מדויקים
וקולעים לכל פרק.
מהדורה חדשה מושלמת.

**תניא לאנשים
כמוך וכמוני**
סיכום כל התניא בלשון
עכשווית. ובנוסף מאה
שאלות שמטרידות את בני
דורנו, וש אפשר למצוא להן
מענה בין דפי התניא.

חסידות מבוארת א-ז
מערכת 'חסידות מבוארת',
שהתמחתה בהנגשת ספרי חסידות
לציבור התורני, מגישה ביאור
מקיף ומפורט, בכמה רמות.
חדש: כרך ז'.

שיעורים בספר התניא
ביאור בדרך הפשט,
של הרב יוסף ויינברג,
שזכה להגהת הרבי
מליובאוויטש. מהדורה
חדשה בשלושה כרכים.

שיעורים בשער היחוד והאמונה
ביאור רחב מעמיק של הרב יואל
כהן על 'שער היחוד והאמונה',
חלקו השני של התניא, העוסק
בסוגיית אחדות ה'.

ספר של בינונים
ביאור על 'לקוטי אמרים',
חלקו הראשון של התניא,
המבוסס על ביאורי אדמו"רי
חב"ד במרוצת הדורות. מתוך
שיעורי הרב יואל כהן.

משלוח מהיר עד הבית!

לרכישה באתר: חפשו בגוגל "יריד התניא" לרכישה בטלפון: 02-6427117

יריד החסידות
תפארת משה
נר אברהם יצחק

את ביאור התניא שלכם

שפ"א, לקראת
ספרי הביאור

מתאים לכם וצאו לדרך!

3 כ-ב
100

ביאור תניא - אבן-ישראל

הביאור הפופולרי של הרב עדין אבן-ישראל (שטיינזלץ), המאופיין בסגנונו הבהיר והמעמיק כאחד, במתכונת חדשה, בעריכה מחודשת, בשלושה כרכים בלבד.

4 כ-ב
100

קומיקס תניא

סיפורי קומיקס מתוקים של נתנאל ובת-אל אפשטיין, המתארים רצף של התמודדויות מחיי היום-יום, החושפים את רעיונות התניא לילדים. חדש: חלק ג

4 כ-ב
100

שו"ת התניא

ספר עזר ללימוד ראשוני של התניא, המסכם את הנלמד בו. בסדרה, שאלות ותשובות על ליקוטי אמרים, שער היחוד והאמונה ואגרת התשובה.

4 כ-ב
100

אל תוך התניא

הרב לוי-יצחק גינזבורג מבאר את התניא, בלשון חסידית עסיסית, בליווי סיפורים. מהדורה חדשה בארבעה כרכים.

4 כ-ב
100

איגרת התשובה

ביאורי הרבי מליובאוויטש על 'איגרת התשובה', חלקו השלישי של התניא, העוסק בסוגיית התשובה.

כמו חומש

הרבי הרי"צ מליובאוויטש סיפר: כשהחל אבי ללמוד עמי את ספר התניא אמר לי: התניא הוא כמו החומש. כל ישראל, מהגדול שבגאונים ועד הקטן שבקטנים, לומדים חומש. כל אחד ואחד יודע את מה שהוא יודע, לפי ערכו, ועם זה אין איש יודע מאומה. כל הגדול יותר, יודע יותר את הפלאת המושג.

הרב והרבנית בתקופה הראשונה בחברון. צילום: לע"מ

בחברון ולבקש מהם בלון חמצן עבור הילד. החיילים שבו בלי בלון חמצן ובפיהם תשובת מנהל בית החולים שגם להם אין בלון חמצן. המצב של הילד היה חמור ומרים לא היססה, היא אמרה: 'תביאו לי שני חיילים שיבואו איתי לבית החולים עם נשקים שלופים וכך 'יבקשו' את בלון החמצן, כי לפי אמנת ז'נבה בית החולים מחוייב להעניק עזרה רפואית גם לאויבים'. כך באומץ ליבה ובפשטות היא הלכה למרכז העיר העירונית עם ג'יפ צבאי, ולמרבה ההפתעה נמצא לפתע בלון חמצן."

זוגיות עם טעם של פעם

אתי מידד ממשיכה לספר לי על אגדת הזוגיות של הלוינגרים: הם היו שונים אחד מהשני, יקה והונגרים - שני קצוות שחיו מתוך כבוד והענקה מרחב זה לזו, כל אחד והפרויקטים שלו. "כשהיא הביאה את הדודים לגור אצלם בבית, הוא היה שותף מלא למעשה. השכנות של זוג הדודים העירי בתל אביב היו אומרות להם 'הרב לוינגר טוב לכם מעשרה בנים'."

"בתחילת דרכם בקיבוץ לביא, הם התגוררו בדירה שהיו בה שני חדרי שינה וסלון. יום אחד אביה התקשר אליהם וכישר שהוא החליט לעלות לארץ (בסוף הוא לא עלה...). הרבנית מרים שאלה את בעלה הרב 'מה נעשה? איפה אבא שלי יישן?' והרב לוינגר ענה בלי שהיות: 'אנחנו נישן בסלון והוא יישן בחדר שלנו'. באותו רגע היא אמרה לעצמה: תזכרי את המשפט הזה. תזכרי לו את זה. איזו מסירות יש לו למשפחה שלך!"

"הייתה לכל אחד מהם התמסרות מיוחדת לפעולותיו של השני, מתוך חיבור מאד חזק למעשה ההתיישבות. וכמוכן, בשמונה השנים האחרונות לחיי בעלה הרב, לאחר שחלה, היא התמסרה בלי גבול לטיפול בו."

בספר בראשית אנו קוראים על אבותינו, אברהם ושרה, המקבלים שליחות ללכת - בלי לדעת לאן, ובמסירות נפש ובאהבת ה' הם מגיעים ומיישבים את הארץ, וסיפור הסתלקותה של שרה אמנו הפך לפרשת קניין מערת המכפלה. מעשה אמהות סימן לבנות. הרבנית לוינגר צעדה גם היא מתוך אהבה ומסירות נפש, בלי לדעת לאן תגיע. היא זכתה וראתה את מאמציה נושאים פרי, מפעל ההתיישבות היכה שורש והפך לעובדה מוגמרת. יהי רצון שנוכה לספוג את דמותה המאירה אל קרבנו ולמלא גם אנו את שליחותנו למען עם ישראל וארץ ישראל. ■

הגעתי לחברון כנערה, ואחרי שהתחנתי היינו שוכנים - שלוש משפחות בשכונת אברהם אבינו.

"הרבנית היתה כמו אמא שלי. הרבנית מרים היתה נושאת הפכים. מצד אחד, אמא מסורה ואכפתית שמסקיעה בארוחת צהריים לילדים, ובמקביל בית שבו עם ישראל נמצא על השולחן. זה הנושא. זה הדבר הכי מרכזי בחיים."

"תמונות שעולות לי בקשר אליה? וזכרת אותה יושבת על הטלפון, לא נייד כמו היום, ומחייגת מספר אחרי מספר בחוגה ולא עוזבת עד שיענו לה. מחכה לתפוס את המח"ט, את הרמטכ"ל או אח"מים אחרים. היא לא היתה עוזבת עד שהיתה תופסת אותם ואומרת את מה שיש לה להגיד, עם כל האנרגיות ההונגריות שלה. היא היתה אומרת את האמת כפי שהיא, בעיקר בענייני ארץ ישראל. היא היתה יודעת להתלהט, כי כך היה צריך. בעלי התפקידים לא יכלו להתעלם ממנה, היתה

טלטל את אמא, היא ממש הייתה נסערת ומלאת כאב. בתור אחות היא חוותה מקרוב את מרחץ הדמים. אובדן אנשים מוכרים ואהובים היה בלתי נסבל, ואף היו אנשים שהטיחו בה שהיא אשמה בכל מה שקרה בגלל רעיון ההתיישבות חסר האחריות במקום. היא לא ידעה מנוח לנפשה. באותו זמן היא עמדה שבועות מספר לפני חתונת בתה, וליבה לא הצליח להתפנות לשמחה הפרטית הזו, עד שבשלה בה ההבנה שעד עכשיו היא קראה על הסבל של העם היהודי וכעת היא חלק ממנו. זה נתן לה כוח."

אז נולדה שכונת 'אברהם אבינו', כהמשך למאבק שניהל פרופסור בן ציון טבגר לחידוש בית הכנסת אברהם אבינו. גם כשהוקמה שכונת תל רומיידה, הרבנית הייתה פעילה בחיזוק המקום, והקפידה במשך שנים לעלות כל שבת לקבר ישי, גם כשהיה לה קשה ללכת ולהגיד תהילים. היה לה חשוב שתהיה שם נוכחות וחיבור לשכונת תל רומיידה."

טעות בכתובת

הרבנית הייתה מסתובבת בעיר כשעליה ספריי צבע, למקרה שמישהו יגיע לתקוף אותה. היא היתה אומרת בצחוק שזה יעזור בזיהוי המחבל שיבוא כנגדה, אבל היא לא השתמשה בו אף פעם. הרבנית ניהלה דיאלוג עם המקום של הקושי והאתגר. "היא לא 'לא ראתה בעיניים'" מדגישה עתיה, "היא הייתה אומרת לעצמה ולנו, שגם אם כרגע הילדים חווים קושי, היא מקווה שכשהם יגדלו הם ילמדו להעריך את מה שעשינו. היא שמחה שהילדים חווים קושי כשבייל משהו שהוא באמת חשוב. המציאות הזו הייתה מאתגרת. פעם אחת אמרתי לה שאולי נעבור לקרית ארבע, היא הסתכלה עלי ואמרה בטון שקט: 'טוב, זה מאד מצער אותי לשמוע שלא אכפת לך מחברון'."

"אחרי הרצח היו אנשים שהטיחו בה שהיא אשמה

בכל מה שקרה, בגלל רעיון ההתיישבות חסר האחריות

במקום. היא לא ידעה מנוח לנפשה. היא עמדה שבועות

מספר לפני חתונת בתה וליבה לא הצליח להתפנות

לשמחה הפרטית הזו, עד שבשלה בה ההבנה

שעד עכשיו היא קראה על הסבל של העם היהודי

וכעת היא חלק ממנו. זה נתן לה כוח."

לה אמת פשוטה וברורה והיא לא פחדה ממה יחשבו עליה.

"עוד תמונה שעולה לי: ביום שישי אני רואה אותה הולכת עם כפפות על הידיים ואקונומיקה. שאלתי אותה 'לאן את הולכת?' והיא ענתה לי בפשטות 'אני הולכת לנקות את השירותים של החיילים, כי לאלו שבאים להתפלל (בבית הכנסת אברהם אבינו) יש רגישות'. הצעתי את עזרתי, אבל מרים דחתה אותי מכל וכל ואמרה: 'לך יש ילדים קטנים, את עסוקה'. מרים לא היתה רק צדיקה, היא שינתה פה את ההיסטוריה. הייתה לה ראייה היסטורית, היא חיה את הפרטים הקטנים מתוך ראייה רחבה."

על היוותה אחות מסורה סיפרה לי שרה נחשון: "היה זה עוד בתקופת המגורים בממשל, אחד מבניי חלה בדלקת חריפה והיה זקוק לבלון חמצן. בלון כזה לא היה בנמצא, והרבנית מרים ביקשה מהחיילים לגשת לבית החולים הערכי

ההתיישבות אכן הייתה התמודדות, אך הרבנית היתה חוזרת ואומרת 'הכלל הקודם לפרט'. היא הייתה מאד דעתנית ואמרה בתוקף את מה שהיא חושבת, אבל היא לא חיפשה במה תקשורתית. היא היתה החלוץ שלפני המחנה, דמות שנתנה השראה וחיזוק, אבל לא אהבה שעושים עניין מכל מה שעשתה. "ממש לאחרונה עשיתי עבודה על בית הדסה, ואמא חזרה ואמרה שוב ושוב 'אני רק שליחה של הקב"ה. זה מה שהקב"ה ציפה שנעשה, וזהו'."

באומץ. בתוקף. בפשטות

דיברתי עם אתי מידד, אשתו של שמואל (זאנגי) שהקים את 'חננו', שכנה ותושבת חברון מימי הקמת שכונת אברהם אבינו. היא הכירה את משפחת לוינגר ממש מילדות. "גדלתי במושב נחלים. בגיל שלוש, אחרי מלחמת ששת הימים, הייתי יחד עם הבנות של משפחת לוינגר בגן, והגננת אמרה לנו שהם עוזבים לחברון. אחר כך

טאיו

מטבחיים

מטבח מושלם במחיר מיוחד!

רק ב-
16,900

במקום ~~28,000~~ ש"ח

כולל הובלה והרכבה

המטבח כולל:

עד 10 מטר ארונות (סנדוויץ' אדום), 5 מגירות טריקה שקטה ופירדול BLUM, חזיתות פורמייקה (100 דגמים לבחירה), שיש אבן קיסר (עד 4 מטר), כיור בהתקנה שטוחה, ברז נשלף מהודר ומתקן ייבוש כלים נירוסטה אל חלד

עיצוב תכנון והדמיות ללא עלות! | 18 תשלומים

התמונה להמחשה בלבד | בתוקף עד 30/11/20 | ט.ל.ח

מגורה

המלאי
מוגבל
כל הקודם
זוכה!

12 שנות אחריות

פתחנו! מחכים לכם באולם התצוגה החדש!

www.taiu.co.il

רח' יד חרוצים 16, תלפיות ירושלים

***9902**

ירידה צורך עליה

נסיעות מחוץ לעיר, ובסוף כלל לא היה מניין. בהמשך למדתי להעריך את ההשתדלות העצומה של הרב. דבר שגם גרם לי לנסות לעזור לשמר מניין בתל אביב.

השלב הטבעי הבא בתהליך התשובה היה עליה ארצה. ברגע שהבנתי שזה הדבר היחיד הנכון, סגרתי תוך כחודשיים את רוב הפעילות העסקית וארזתי הכל. התרגשות עצומה אחזה בי כשהתהלכתי בשדה התעופה בארץ הקודש. התיישבתי בתל אביב והתחלתי ללמוד ולהתפלל במקומות שונים - הכולל של הרב אויערבאך, מודעות, שורשים, שמיים, ברסלב, חב"ד, בעלזא, מקובלים, הידברות... רצייתי לטעום מהכל. אחרי שנים הבנתי שאני מחובר מאוד לתורת הארז"ל וגלגוליה, וכמובן גם לאהבת הארץ והמדינה.

פעם ראשונה בחתונה

בשבוע אחד, המליצו אנשים שונים לאלה ולי בנפרד על ראש יהודי. מצאנו מקום עם אנשים מכילים ומפיצי אהבה, שמחה ואור. באחת השבתות אחרי התפילה, הזמין אותי הרב בצלאל צור לסעודת שבת נהדרת ובהמשך גם לחברותא שבועית בספר 'אורות'. נפעמתי איך הלימוד ב'למהלך האידיאות' של הרב קוק התחבר לעיתים קרובות לנושאים שעלו בלימוד הטלפוני בקונטרס 'שבת מלכתא' עם מיכאל, תלמיד חכם שבקיא בתורת הגר"א. נהניתי מאוד גם מהשיעורים של הרב אורי שרקי בפרקי אבות. זכורים לי במיוחד הפירושים המפתיעים שהרב לימד על משפטים שנראו פשוטים - לדוגמה, שיעור שלם על "אם אין אני לי מי לי".

תהליך התשובה היה הדרגתי, נעים וקל, בייחוד לאור ההשגחה המדוייקת והנסים המדהימים שהיו לכל אורך הדרך. היה לנו פחות משבוע לארגן את חתונתנו, אבל ב"ה לא היה חסר בה דבר. התחתנו בבית הכנסת הגדול, וזו הייתה למעשה הפעם הראשונה בה נכחנו בחתונה דתית. אנחנו אסירי תודה להשם יתברך ולכל מי שהגיע לשמח אותנו וכמובן לרב בצלאל, שערך חופה בלתי נשכחת.

התפללתי במשך כשנתיים שה' יכוון אותנו ויעזור לנו להשתקע במקום הנכון וליד הקהילה המתאימה לנו ביותר. אחרי שבדקנו וחיפשנו במקומות שונים בארץ, התפילות התקבלו, ותוך ניסוי וניסוי מצאנו דירה במרחק שתי דקות הליכה מראש יהודי. עכשיו אנחנו כאן באופן לא רשמי כאחת המשפחות בקהילה, וה' זיכה אותנו בשש בנות מקסימות.

אנחנו מודים לה' על כל הטוב שהרעיף עלינו ועל ההשגחה שכיוונה את כל מסלול החיים בצורה הנכונה והמטיבה ביותר להתקרב אליו יתברך, ומתפללים לחלוק את האור הזה עם כמה שיותר יהודים.

איתי אסמן, ראש יהודי
asmanitai@gmail.com

שמי ערן. גדלתי בשכונת גילה בירושלים, במשפחה חילונית-מסורתית. כבר בגיל שבע לא אהבתי את המסורת, ובתיכון התרחקתי מחינוך מסורתי ועברתי לתיכון החילוני ליד"ה. בהדרגתיות זרקתי גם את מעט המסורת שהיתה בבית. לא רצייתי ללכת לבית הכנסת אפילו ביום כיפור, והתחלתי לאכול דברים שלא עומדים בהגדרות הכשרות של הבית.

לאחר הצבא טסתי לדרום אמריקה, זו הייתה תקופה שבה אפילו לא סיפרתי לסובבים אותי שאני ישראלי, התרחקתי מישראלים וממקומות שהם נוהגים לטייל או לשהות בהם. לאחר שנה חזרתי לארץ בחוסר חשק גדול, עברתי בהייטק, עשיתי תואר ראשון וניצלתי כל הזדמנות לנסוע לחו"ל.

מיד לאחר התואר עברתי לגור בעיר צ'ונגצ'ינג שבסין, שלא היו שם כלל ישראלים, וכמו תנועת מטוטלת, הריחוק והניכור המקסימליים התחילו לעורר בי עגווע. לאחר כשנה עברתי בסין לעיר קונמינג, בה גרו מספר סטודנטים ואנשי עסקים ישראלים. התחלתי לזווג שם פעילויות יחד עם הישראלים, וחגגנו בדרכנו שבתות וחגי ישראל. בקידוש שעשיתי שם בפעם הראשונה התרגשתי עד עמקי נשמת. על סדר פסח אף פעם לא ויתרתי, גם כשהייתי רחוק ביותר. יחד עם חבריי ערכנו סדר פסח לכשמונים אנשים בדירת סטודנטים. האורחים המגוונים, כולל יהודים מארצות שונות ואיש השגרירות בבייג'ינג, אמרו שזו הייתה חוויה בלתי נשכחת.

בסדר פסח הזה השתתפה גם מי שתהפוך בעתיד להיות אשתי היקרה, גרת הצדק אלה. הכרנו דרך חבר ישראלי. אחרי כמה חודשי היכרות טטחית, בעודי עומד לבד בסלון הדירה, היה לי לראשונה חיבור חזק מאוד, שבו פתאום הרגשתי שאלה היא הזיווג משמים שלי. החוויה הרוחנית העוצמתית הזו מסמלת בשבילי את תחילת תהליך התשובה שלי.

אלה עברה לגור בתאילנד, ובביקורי שם הלכנו לבית חב"ד בחנוכה. קצרה היריעה מלספר כאן את מסע החיים הרוחני שלה, אשר חלקו התרחש במקביל לתהליך שלי. אני מעריץ את הדבקות בה', הרוחניות, והידידישקייט הטבעיים בה עכשיו בצורה כל כך טבעית.

לטעום מהכל

הרגשתי שאני חייב לגור בעיר בה יש בית כנסת, וקצת לפני ראש השנה עברתי לשנג'ן. נדהמתי מעשרות היהודים שהתאספו לתפילות יום כיפור במלון. בהמשך עברתי שוב דירה סמוך לבית חב"ד, וזה אפשר לי להגיע לבית חב"ד מתי שאני רוצה, ללא צורך במלון. סעודות השבת המופלאות קיבצו ישראלים ויהודים מכל העולם, אבל לתפילות לא היה ביקוש גדול.

השליח הרב שלום נלחם שנים שיהיה מניין גם בימי שני וחמישי. בהתחלה התרגוטי כשהגעתי במיוחד להשלים מניין, תוך ביטול

החבר מהמילואים שואל שאלות? השכנה מתעניינת ביהדות? **ראש יהודי** זאת התשובה! 052-4295597 ry@neto.net.il

היו שותפים - ראש יהודי! התרומות מוכרות לצרכי מס. הקישו בגוגל: "תורמים לראש יהודי" או בטלפון 052-5665005 או סרקו ברקוד:

תעשו **ToV** ותהיו בטוחים!

סרטים וסדרות מבוקרים לכל המשפחה

ערוץ **ToV** מכיל מאות שעות צפייה של סרטים וסדרות מהארץ ומהעולם עם בקרה וסינון מובנים ותכנים חדשים בכל שבוע, כדי שתוכלו ליהנות מתכנים איכותיים ובטוחים המותאמים לצפייה למשפחה הדתית.

לפרטים נוספים היכנסו ל- **tov.tv**

תוכן איכותי לכל המשפחה

חג המסיבה

משדר מיוחד

כיסופים
לירושלים

משרד
ירושלים
ומורשת

צילומים: משה נחומביץ, אלכס ליפקין

כ"ח בחשוון | 15.11.20 | בשעה 20:45

בהשתתפות:

שר ירושלים ומורשת, הרב רפי פרץ

ראש העיר ירושלים, משה ליאון

סגנית ראש עיריית ירושלים, חגית משה

**חגית יאסו, מוטי טקה
שלמה גרוניך ורמי קלינשטיין**

בהנחיית: ליטל שמש מנהל מוזיקלי: אהרלה נחשוני

המופע ישודר חי בערוץ 20 | ובערוצי המדיה | של העיריה

וכל מאמינים חלק שף

התנועות
התנועות

הרב שבתי סלבטיצקי, שליח חב"ד באנטוורפן

רגע לפני העלייה לספינה נדרשו העולים להוכיח את יהדותם, ופרנץ לא ידע את נפשו > באמצע הצריך ניגש בחור אלים לר' מענדל ושאל אותו אם הוא יהודי. ר' מענדל קפא במקום > האמונה היהודית עמוקה יותר מלהיות דעה, זהות ואפילו ד.נ.א. האמונה שלנו היא חלק מהיותנו בני אדם.

במחנה עבודה בסיביר. הוא היה מתפלל את כל התפילות בעל פה, אבל כשהגיע ראש השנה ויום כיפור הוא לא הצליח לזכור את כל הנוסח כמו שצריך. בתוך כל הצרות שם, איך בכלל היה אפשר לזכור משהו... בכל זאת, הוא ניסה לשחזר מהזיכרון, וכל מילה שעלתה לו זכתה לכוונה יתירה. בשלב מסוים הוא נזכר בפיוט המוכר "וכל מאמינים". הוא שר את הפיוט שוב ושוב בכל מיני מנגינות, ותוך כדי חשב לעצמו "מה פתאום 'וכל מאמינים'? יש מסביבי יהודים קומוניסטים שרומסים את התורה, מבזים אותה או בורחים ממנה - גם הם מאמינים?".

הוא ניסה לעצור את עצמו מלחשוב מחשבות קטרוג שכאלו, 'ככה כתוב בסידור, אז זה נכון וזהו!', אבל המחשבות המשיכו לטייל בדעתו. בלילה, לפני שהוא הלך לישון, הוא ראה אסיר אחר מהצריף שלו - בן אדם בריון, שנראה כמו אחד מהמאפיה, עם פנים מלאות שריטות - מסתכל עליו. הלב התחיל לדפוק לו. במחנות האלה לא הייתה בעיה לאסיר אחד לתפוס אסיר אחר ולחנות אותו. בני אדם היו נחשבים כמו זבובים.

ר' מענדל סיפר: "הלב שלי דופק, הוא מסתכל עלי ואני חושב מה אעשה? לאן לברוח? פתאום הוא יורד מהמיטה, ואני נהייתי כמו בול עץ. לא מסוגל לברוח. הוא התקרב אלי ואמר: 'תגיד לי, אתה יהודי?'. פחדתי מאוד אבל עניתי בחיוב. ואז הוא אמר לי: 'דע לך שגם אני יהודי!'. הייתי בהלם. אתה יהודי?".

אותו יהודי המשיך וסיפר לר' מענדל: "שמע, אני רחוק מיהדות. אבל אתמול הייתה הפסקה של רבע שעה בעבודה, ראיתי קבוצת אנשים שהולכים בחצר המחנה ופתאום נצמדים אחד אל השני ושמעתי אחד מהם לוחש 'מחר יום כיפור!'. ידעתי מה זה יום כיפור. אף פעם לא צמתי, אבל השנה פתאום החלטתי לצום. איך הצלחתי לצום? אמרתי שאני חולה ושכבתי כל היום במיטה. רציתי מאוד להתפלל, אבל לא ידעתי מה להתפלל". ריבונו של עולם! גם את הפסוק 'וארשתוך לי לעולם' הוא לא ידע!

הוא המשיך לספר: "פתאום נזכרתי בסבתא שלי. כשהייתי קטן, היא היתה מושיבה אותי על הברכיים ואומרת לי: 'מודה אני לפניך מלך חי וקיים'. אז התחלתי לומר 'מודה אני', וחזרתי על כך לאורך כל היום, אלפי פעמים, ובכל פעם התרגשתי יותר... היהודי סיים את הסיפור וחזר למיטה שלו.

ר' מענדל סיים את הסיפור ואמר "אז הבנתי מה הפירוש 'וכל מאמינים!'. כולם, ממש כולם, מאמינים. נרצה או לא נרצה, האמונה טבועה בנו מכוח אברהם אבינו, והקשר עם הקב"ה הוא חלק בלתי נפרד מאיתנו.

אנחנו בדרך כלל מסתכלים על בן אדם וחושבים - הוא מאמין או לא? זאת הסתכלות שממקמת את האמונה מבחוץ. אצל אברהם אבינו האמונה הייתה כל כך עוצמתית, שהיא הפכה לחלק מהמהות שלו. הוא השקיע באמונה כאלה כוחות, הוא עבר עשרה ניסיונות שכוללים את כל הניסיונות האפשריים, הוא הזדקך כל כך הרבה, עד שהאמונה שלו נהייתה חלק מ'צורת האדם' שלו. אז עכשיו ברור לנו: בדיוק כמו שהצאצאים של אברהם אבינו הם בני אדם ולא גמלים, כך גם מוכרח שהבנים של אברהם אבינו יהיו מאמינים. כשהאמונה היא חלק מהמהות, היא עוברת בשלמות לדורות הבאים.

המכילתא בפרשת בשלח מדברת על אמונה: "אין הגלויות מתכנסות אלא בשכר האמונה". זאת אומרת, שהגאולה העתידה תבוא בזכות האמונה. המדרש מוסיף: "שנאמר - 'וְאַרְשֶׁתֶּיךָ לִי בְּאֲמוּנָה'". את הפסוק הזה כולם מכירים מהנחת תפילין. 'וארשתוך' מלשון קשר - אירוסין. תעשה מה שתעשה, את הקשר של האמונה לא תוכל לנתק. הקשר הזה הוא חלק מהמהות שלך והוא תמיד יישאר איתך.

לפני שנים חי בארץ יהודי שהשם המקורי שלו היה פרנץ הופמן. הוא נולד בהונגריה, ולימים העיד על עצמו שהוא חי כילד הונגרי במאה אחוז. הוא ראה את היהודים בתור עם ברכי. אם מישהו היה אומר לו מילה באידיש, הוא היה נותן לו סטירת לחי. היהודים בעיניו היו בזויים, והוא גם היה נראה כמו גוי בלונדיני.

אחרי שסבל מהנאצים ומהקומוניסטים, הוא הבין היטב שהוא יהודי ורצה לעלות לארץ. אחרי שקיבל אשרה, כשהוא בא לעלות לאייה, רצו לברוק אם הוא באמת יהודי, כי היו הרבה אנשים שרק רצו לברוח מאירופה והתחפשו ליהודים. הוא שיקר כן: "אמרו לנו: ותיכחו שאתם יהודים! אשתי מתחילה לחשוב 'מה אני זוכרת מהיהדות?' אהה! היא נזכרה שאבא שלה היה עושה קידוש, והיא זכרה: 'בורא פרי הגפן'. אחר כך שאלו אותי: מה אתה זוכר מהיהדות? ישבתי בשקט וניסיתי להיזכר - אולי איזו מילה ביידיש, איזו תפילה - כלום! הראש ריק, לא היה לי שום קשר עם היהדות". פתאום הוא נזכר בשורה מבר-המצווה: "וארשתוך לי באמונה". בזכות הפסוק הזה הוא עלה לאייה.

פרנץ הופמן הזה שינה מאוחר יותר את שמו לאפרים קישון, וכולכם בוודאי מכירים אותו. מה נשאר לו? "וארשתוך לי באמונה" - הקשר שאי אפשר לנתק, האמונה הפנימית בקדוש ברוך הוא. אחרי שאנחנו מבינים שהאמונה היא חלק מאתנו, ברור לנו כיצד גם אצל יהודים שהתרחקו כמה שהתרחקו יכולה האמונה להתעורר בן רגע.

המשפיע ר' מענדל פטרפס היה כמה שנים

חשבתם פעם מתי הייתה הפעם הראשונה שבה קלטתם שאתם מאמינים בקדוש ברוך הוא?

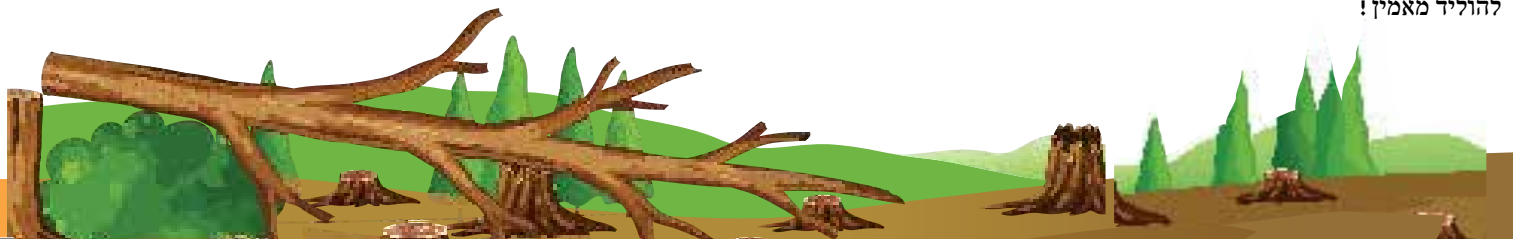
הגמרא אומרת שכאשר משה רבינו אמר "והן לא יאמינו לי", הקב"ה נזף בו, איך יש לך בכלל ספק? ! ברור שהם יאמינו כי ישראל הם "מאמינים בני מאמינים". הביטוי הזה אומר שאת האמונה איננו רוכשים באמצע החיים אלא נולדים איתה. בתניא כתוב שאת האמונה קיבלנו בירושה מהאבות הקדושים, היא טמונה עמוק בקרבנו הרבה לפני התודעה הגלויה.

הורים מורשישים לילדיהם נכסים. עמוק יותר, הם מורשישים להם ד.נ.א ובהרבה מקרים גם דמיון פיזי; רואים מישהו ומיד אומרים: "ברור שהוא ממשפחה פלוגית! האף שלו מסבא והחיוך מסבתא". ירושה עמוקה עוד יותר - מידות. הרבה פעמים רואים שכאשר ההורים הם בעלי לב טוב, המידות הטובות שלהם עוברות לילדים. החשיבות של עבודת המידות היא עצומה, כי כשבן אדם עובד על המידות שלו, הוא זורע זרעים לכמה וכמה דורות הלאה. יש אדם פחות רגיש ויש יותר רגיש, לפעמים הוא קיבל מהאבא, לפעמים מהאמא, ולפעמים צירוף של שניהם.

מה לא עובר בהכרח לדור הבא? דעות. אם אדם היה קומוניסט, לא בטוח שגם הבן שלו יהיה כזה. כמובן החינוך משפיע עמוקות, אבל דעות לא עוברות בגנים. לא מעט פעמים ישנם חיכוכים בין הורים לילדים בגלל השקפת עולם שונה. מכל העניין הזה עולה שאלה גדולה: כשאנחנו מדברים על אמונה, הרי אמונה בוודאי לא עוברת בירושה! לפעמים האבא מאמין גדול ברעיון או באיש, והבן או הבת שלו לא מאמינים בכלל! למה פתאום חז"ל אומרים לנו "ישראל מאמינים בני מאמינים"? ההכרזה הזאת אומרת שהאמונה עוברת אצלנו מדור לדור, עוד יותר משאר הגנים. יותר ממראה גופני ויותר מהמידות, האמונה עוברת במאה אחוז.

איך אפשר להבין את הרעיון הזה שאמונה עוברת בירושה?

התשובה לשאלה הזאת תלויה איפה אנחנו ממקמים את האמונה. הדבר הכי מובן מאליו והכי יסודי שעובר מדור לדור - עוד לפני ה.נ.א - הוא היותנו בני אדם. נפרט את המובן מאליו: אם האבא והאמא הם בני אדם, בטוח שגם הילד יצא בן אדם, לא פרח וגם לא בעל חיים. כשאתה רואה ילד, אין לך ספק שאביו אינו פיל ואמו איננה גמבה. בטוח שלא. בהיותו אדם, עצם המהות של היותו אדם עוברת במאה אחוז. על כך מבואר בחסידות שהאמונה של אברהם אבינו הייתה אמונה מיוחדת ועמוקה מאין כמוה, עד שהיא הפכה להיות חלק מהמהות שלו. וכמו שאברהם חייב היה להוליד בן אדם, הוא גם חייב להוליד מאמין!

ההיסטוריה היהודית כפי שלא סופרה עד היום

חדש

המגילות של דור התקומה

מאת: ד"ר חגי בן-ארצי

עכשיו במארז חגיגי במחיר מיוחד

- | מגילת חנוכה |
- | מגילת המרד והחורבן |
- | מגילת השואה והתקומה |
- | מגילת התקומה והעצמאות |
- | מגילת ששת הימים |
- | מגילת הגבורה |
- | במלחמת יום הכיפורים |

סיפורים של עם מלא אמונה, קרבת אלוהים, ניסים ותעוזה יהודית
שמעניקים השראה וחזון לחיינו כאן, גם בימים אלו.

עכשיו << באתר ספריית בית אל ובחנויות הספרים

להשיג ברשתות ובחנויות
הספרים המובחרות

1-801-700-201

www.beitel.co.il

חנות ההוצאה: רח' בית הדפוס 6, ירושלים 02-6427117

יש לך שאלה בעבודת ה' ? סמס ל-
054-4530951

נפשי בשאלתי

הרב יהושע שפירא, ראש ישיבת רמת גן

למה באים לי הרהורים דווקא כשאני לומד תורה?

בספר התניא מבואר שהאדם כולל שתי נפשות בקרבו: נפש אלוקית ונפש בהמית, וביניהן מתחולל מאבק מי תנהיג את האישיות. כדרכו של מאבק, כשצד אחד מתחזק ומתגבר הצד השני מתגבר כנגדו. ולכן בזמן לימוד התורה, כשהנפש האלוקית מתגברת, הנפש הבהמית מאוימת מכך ומתגברת כנגדה כדי למנוע מהטוב האלוקי להופיע באישיות. והיא פועלת בכל הכלים העומדים לרשותה כדי לבלבל אותנו ולמנוע מאיתנו דבקות אלוקית.

אני מאוד אוהב תורה ומשתדל לדקדק במצוות, אבל גם אוהב להתלבש יפה ולהיראות ב'סטייל'. איך להתייחס לזה?

הגמרא אומרת שרבי יוחנן היה קורא לבגדיו "מכובדיי", במובן החיובי של המילה. על ידי הבגדים אדם מופיע בצורה מסוימת בעיני הבריות, וכך מצינו שבגדי הכהנים הם לכבוד ולתפארת, ובוודאי בגדי כהן גדול ובגדי מלכים, וגם אצל רבנים ונושאי משרה אחרים מצינו שהבגדים הם חלק מביטוי כבוד של התפקיד והמעמד שנושא האדם.

אלא שככל ענייני הכבוד, החשש שהכבוד יעשה חיצוני ויהפך להיות עיקר כאילו הבגדים הם-הם האדם בעצמו, מביא לסכנה גדולה. ועוד סכנה, שיתגאה האדם על ידי שהוא מופיע בצורה מכובדת ומרשימה, וכמה הרחיקו רבותינו את האדם מן הגאווה. ועל כן צריך למצוא את הדרך המאוזנת, כמו שפוסק הרמב"ם, שהיא בין בגדי שחץ "שהכל מסתכלין בהן" ובין לבוש ש"מבזה את לובשיו", וללכת באופן שהחברה שסביבנו נוהגת לפיו באופן מתון ומכובד.

האם יש בעיה לראות סרטים (צנועים) מפחידים ומלחיצים?

בעולם הסרטים יש כמה בעיות. אכן בעיית הצניעות היא בולטת, אבל לא היחידה. וכאשר אין בעיית צניעות, עדיין יש בעיה קשה מאוד של השייכות התרבותית: באיזו אטמוספירה אני חי ולאן אני שייך? כשם שאדם צריך להתרחק משכן רע ומחבר רע, כך עליו להתרחק גם מתרבות רעה ולא להכניס לתוך ביתו את הרוע.

סרטי אימה הם סרטים שנועדו להציג רוע, שבדרך כלל הוא מלא כוונות זדון ורשעות. וצפייה כזו עלולה לעורר את הרוע בקרבנו, ועל כן נכון להתרחק מהם. ולא רק שהיא מעוררת את הרוע כלפי התנהגותנו בעתיד, אלא אפילו באותה שעה, עצם ההשתייכות לאטמוספירה שהרע יוצא בה אל הפועל בצורה חריפה, יש בה חיסרון גדול.

קרוב אליך | אריזה | הובלה | אחסון | 052-6071171, 02-9978757 | לתגובות ויצירת קשר | 052-4061065 | info@qarov.org | קרוב אליך | • לפרסום: 052-525-4051 | ת.ד. 52589 רמת גן < עורך: אהרונ ברגנשטיין > העלון טעון גניזה

הבית החדש י"ט כסלו מגיע אליכם הביתה

יריד אינטרנטי ענק עם כל הספרים במחירים של פעם בשנה

אבות החסידות והחסידות לענפה | תורת חב"ד | הגות | סיפורי חסידות | ספרי ילדים | מוזיקה חסידית

החל מיום ראשון // כ"ו בחשוון // 13.11 < יש למה לחכות!